

Ο Θεός δεν ενσαρκώνεται για να μας φέρει μία νέα ηθική, αλλά για να αγιάσει τον άνθρωπο

Ορθοδοξία / Ηθική

Χριστόφορος Παπαδόπουλος, Θεολόγος

Ο Υιός και Λόγος του Θεού προσλαμβάνει στην υπόστασή Του την ανθρώπινη φύση, την ανακαινίζει και φανερώνει πώς θα έπρεπε να είναι, δηλαδή «θεοϋπόστατη», «ομόθεη» και «χωρητική» της λαμπρότητας και της ενέργειας του Αγίου Πνεύματος [159]. Δεν ενσαρκώνεται δηλαδή ο Θεός για να μας φέρει μία νέα ηθική, έναν νέο ηθικό νόμο, αλλά για να αγιάσει τον άνθρωπο και να του ανανεώσει τη δυνατότητα να γίνει κατά χάρη θεός. Πράγμα το οποίο για την ανθρώπινη λογική φαίνεται αλλόκοτο και παράδοξο. Είναι αδιανόητο και ακατανόητο ακόμη και για τους αγγέλους [160].

Ο άνθρωπος ετερονομείται απ' τον νόμο του θανάτου και της φθοράς. Αν λοιπόν πούμε πως ο Θεός ήρθε στον κόσμο για να νικήσει τον θάνατο και να ελευθερώσει τον άνθρωπο απ' την εξουσία του, απλά και μόνο ως Θεός, δεν θα μας ενδιέφερε καθόλου, διότι δεν υπάρχει μ' αυτόν τον τρόπο καμία βαθιά υπαρξιακή σχέση ανάμεσα στον Θεό και τον άνθρωπο. Η σχέση παραμένει ηθική κι επομένως στερείται της αγάπης ή του έρωτος, όπως το ονομάζουν οι Πατέρες. Το ίδιο ισχύει κι αν δεχτούμε τις απόψεις του Αρείου, του μεγάλου αυτού αιρεσιάρχη, ότι ο Υιός δεν είναι Άκτιστος Θεός, ενωμένος με τον Θεό Πατέρα κατά φύση, αλλά είναι ένα κτίσμα και μάλιστα το τελειότερο απ' όλα. Μ' αυτόν τον τρόπο δεν θα γινόταν και πάλι πλήρη ένωση των δύο φύσεων, ο Θεός θα παρέμενε έξω απ' τον κόσμο και θα διατηρούσε εξουσιαστική θέση απέναντι στον άνθρωπο: «Ει γαρ κτίσμα ων (ο Λόγος) εγεγόνει άνθρωπος, έμενεν ουδέν ήττον ο άνθρωπος ώσπερ και ην, ου συναφθείς τω Θεώ. Πως γαρ αν ποιήμα ων διά ποιήματος συνήπτετο τω κτίστη;» [161], αναφέρει ο Μ. Αθανάσιος. Αυτός είναι κι ο λόγος που οι άνθρωποι απορρίπτουν τον Θεό και γίνονται άθεοι, διότι υπάρχει η αρειανική άποψη ότι ο Θεός παραμένει στην υπερβατικότητά του και δεν καταδέχεται να εισέλθει στα του ανθρώπου. Η άρνηση της Θεότητας του Χριστού επιφέρει άρνηση της ενανθρώπησης. Χωρίς την ενανθρώπηση φαίνεται απόλυτα ορθή η σκέψη του σύγχρονου αθέου: «Αφού ο Θεός είναι εκεί ψηλά και το μόνο που κάνει είναι να μου λέει τί να κάνω, τότε δεν τον θέλω τέτοιον Θεό, καλύτερα μόνος μου». Στην πραγματικότητα, μόνος θα ήταν ο άνθρωπος αν ο Θεός δεν γινόταν άνθρωπος.

Αλλά ο Θεός, όχι απλά γίνεται άνθρωπος, αλλά με τη σταυρική θυσία Του καταστρέφει τον «αφέντη» του υποδουλωμένου ανθρώπου, τον θάνατο.

Αναφέραμε πως οι συνέπειες της πτώσης, στις οποίες υποκείμεθα εξαιτίας του Αδάμ, κληρονομήθηκαν σ' όλους τους ανθρώπους. Αυτό συμβαίνει και με τον νέο Αδάμ, τον Χριστό, εξαιτίας του οποίου, γινόμαστε όλοι θεάνθρωποι κατά χάρη. Για να γίνει αυτό πιο κατανοητό: η ανθρώπινη φύση είναι μία και ενιαία, συνεπώς όταν ένας άνθρωπος αμαρτάνει, αμαρτάνει ολόκληρη η ανθρωπότητα [162]. Ο Αδάμ αμάρτησε, με αποτέλεσμα να αμαρτήσουν όλοι οι άνθρωποι [163]. Έτσι κι ο Χριστός, υποστασιάζει εντός Του τις δύο φύσεις (θεία και ανθρώπινη), με αποτέλεσμα να δίνεται η δυνατότητα στους ανθρώπους να το κάνουν κι αυτοί, να γίνουν δηλαδή, όπως ο Χριστός, θεάνθρωποι. Μόνο που στον Χριστό συμβαίνει κατά φύση, ενώ στους ανθρώπους μπορεί να συμβεί κατά χάρη. Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς σημειώνει σχετικά με αυτό: «καθάπερ γαρ δι' ενός του Αδάμ εις τους μεταγενεστέρους προγονικώς διέβη η του θανάτου ευθύνη, ούτως εξ ενός του Θεανθρώπου Λόγου εις τους αναγγενωμένους εξ αυτού πάντας η της αιωνίου και ουρανίου ζωής διαβαίνει χάρις» [164]. Υπάρχει επομένως διπλή χάρη: πρώτον, ανόρθωση στο κατά φύση και, δεύτερον, ανύψωση στο υπέρ φύση.

[Διαβάστε ολόκληρη τη μελέτη εδώ](#)

Παραπομπές:

159. Βλ. Γεωργίου Μαντζαρίδη, Χριστιανική Ηθική II, σ. 49.

160. «Άγγελος πρωτοστάτης...εξίστατο και ίστατο...». Α' οίκος του κοντακίου: Ακάθιστος Ύμνος.

161. Μ. Αθανασίου, Κατά Αρειανών, PG 26,289C.

162. Βλ. Αρχιμ. Σωφρονίου, Ο άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, Έσσεξ Αγγλίας 1995, σ. 38.

163. Ρωμ. 5,12.

164. Γρηγορίου Παλαμά, Τεσσαράκοντα Ομιλίες, ομιλία ιστ', PG 151, 201A.

<http://bit.ly/2OmcVdo>